

Comentari

L'oasi i els seus voltants

No em faig la il·lusió de cobrar el petit dret sobre la teoria de la meua invenció, segons la qual Catalunya podria ésser un oasi. Constatant, però, que els esquerrans treuen molt suc i molts dàtils d'aquest oasi, em sembla que un hom té un cert dret a fer alguns aclariments sobre una metàfora tan notable.

Hauré de fer constar primerament que no és pas ben exacte que jo hagi dit que Catalunya és un oasi. He dit que la comparança entre la situació de Catalunya i la de la resta d'Espanya permetia esperar que no seria difícil convertir aquest país en un oasi. L'abus que els escriptors esquerrans han fet d'aquesta metàfora de la meua invenció, ja em va obligar a fer-hi alguns retocs. I em sembla que us deia que si no hi havia una mica d'autoritat i de policia en aquest oasi, aviat no hi hauria ni aigua ni palmeres. El qui hagi vist algun oasi de debò sap com és de precària la vida en aquests illots de verdura. Un vent que ve de lluny ho abrusa tot, el desert tendeix a créixer i a sepultar l'oasi, i el règim d'aigües — que és com si diguéssim el règim d'aliments —, és delicadíssim. La política d'un oasi és tan trencadissa com la seva economia. Amb una autoritat justa i paternalista, l'oasi és més fort que un castell, però si hi escampeu una mica d'anarquia, un oasi pot ésser un mori-fam i un infern.

Certes metàfores, en mans de l'Esquerra, fan més por que goig. Un dia — abans del 6 d'octubre —, Catalunya, segons una metàfora esquerrana, fou declarada «baluard de la República». I ja vàreu veure com va acabar això del baluard. Va acabar fent barallar els inferiors i retent, al cap d'uns quants mesos, un homenatge apoteòsic als cabdills vençuts. La metàfora de l'oasi fou inventada per estimular els esquerrans a governar amb seny i justícia. Per això seria molt trist que l'oasi acabés, si fa o no fa, com el baluard. Amb un aire jeremíac, el senyor Rovira i Virgili escrivia ahir: «Hi ha, evidentment, forces del mal que tenen enveja de l'oasi català.»

El segon aclariment que em crec obligat a fer als escriptors esquerrans que vulguin servir-se de la metàfora de l'oasi em sembla que els treurà el delit de parlar més de l'oasi català. L'observació és senzilla. Aquests senyors esquerrans no s'adonen que tot fent propaganda de l'oasi accepten d'una manera explícita que l'oasi és voltat d'un país inconfortable, inhabitable. No sóc jo qui ho diu: són ells. Recordeu articles d'escriptors com Gaziel i el senyor Ossorio i Gallardo. En articles recents, aquests escriptors han fet unes descripcions espantoses de les terres que confinen amb l'oasi català.

Si Catalunya és un oasi, senyal que els senyors del Front Popular admeten que el país del voltant és incòmode i anarquitzat. No és lícit, doncs, diria jo, continuar fent l'apologia de l'oasi. Perquè, ni Catalunya és un oasi, ni els esquerrans tenen dret a deixar entendre que més enllà d'aquest suposat oasi no es pot viure.

MANUEL BRUNET